

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite

- Analiza diagnostic -

Parteneriatul public-privat GAL Constanța Sud este situat în spațiul eligibil LEADER România, în regiunea de dezvoltare Sud-Est a României, zona de sud a Județului Constanța, pe un teritoriu omogen, dispersat pe o suprafață de 779,48 km² cu o populație de 29.630 locuitori, constituit din 8 unități administrativ-teritoriale:

Nr. crt	Numele orașelor/ comunelor	Codul localității SIRUTA	Sate aparținătoare	Județul	Număr de locuitori	Suprafață (km ²)*	Densitate (loc/km ²)*
1	ORAȘ NEGRU VODA	62397	Darabani Valcele	CONSTANȚA	5088	166,13	30,63
2	AGIGEA	60570	Lazu Agigea	CONSTANȚA	6992	52,45	133,31
3	AMZACEA	63198	Casicea Scarisoareanu	CONSTANȚA	2712	97,39	27,85
4	BĂRĂGANU	63294	Bărăganu Lanurile	CONSTANȚA	1991	59,63	33,39
5	CHIRNOGENI	61210	Credința Plopeni	CONSTANȚA	3283	116,16	28,26
6	COMANA	61452	Pelinu Tataru	CONSTANȚA	1804	85,37	21,13
7	MERENI	62137	Osmancea Ciobanita	CONSTANȚA	2227	68,2	32,65
8	TOPRAISAR	63072	Movilita Biruinta Potarnichea	CONSTANȚA	5533	134,15	41,24

*conform Recensământului populației și locuințelor din anul 2011
<http://www.rpl2011.djsct.ro/>, <http://statistici.insse.ro/shop/>

1.1. Prezentarea geografică și fizică

1.1.1. Amplasare

Teritoriul acoperit de GAL Constanța Sud se învecinează la nord cu Municipiul Constanța (prin Agigea), la sud cu Bulgaria, Negru Vodă fiind o localitate de frontieră. Cea mai vestică localitate, Chirnogeni se află la 56 km de Constanța și cea mai estică, Topraisar se află la 30 km de Constanța. Dispunerea localităților de-a lungul DN38 și DN39 Constanța-Mangalia, reprezintă un avantaj prin învecinarea cu Marea Neagră, prin portul Constanța Sud-Agigea, ce constituie o poartă importantă de export a cerealelor și animalelor vii. Canalul navigabil Dunăre-Marea Neagră, construit între 1975 și 1984, leagă porturile Cernavodă de pe Dunăre și Medgidia de la Marea Neagră, scurtând drumul spre portul Constanța cu aproximativ 400km. Canalul este parte componentă a importantei căi navigabile europene dintre Marea Neagră și Marea Nordului (prin Canalul Rin - Main - Dunăre) între porturile Constanța și Rotterdam.

1.1.2 Relief

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul acoperit de GAL Constanța Sud este situat într-una din subunitățile podișului Dobrogei de Sud, în podișul Negru-Vodă pe o suprafață de 811,69 km², care seamănă cu o câmpie înaltă cu aspect calcaros, geologic alcătuită din calcare cretacice și sarmatice, ce înregistrează altitudini care ajung la circa 180 m. Podișul Negru-Vodă se află situat la est de Podișul Oltina, desfășurându-se spre sud până la granița cu Bulgaria, iar către est vine în contact cu litoralul sud-dobrogean.

1.1.3. Clima zonei în care este cuprins teritoriul GAL Constanța Sud prezintă caracteristicile generale ale climei temperat-continentale, cu variații mari de temperatură în cursul anului și volum redus de precipitații, verile fiind călduroase, cu vânturi uscate, primăverile scurte, cu regim sărac de precipitații, toamnele mai lungi și mai călduroase decât în restul țării, iar iernile mai puțin geroase, dar cu schimbări bruște de temperatură.

Temperatura medie anuală(11,1⁰C) precum și precipitațiile medii anuale(350-510mm) marchează caracterul secetos al climatului și situează Dobrogea între regiunile cele mai aride din țară.

1.1.4. Tipurile de sol existente pe teritoriul GAL Constanța Sud precum: cernoziomuri levigate podzolite și cernoziomoide levigate, situează teritoriul agricol din punct de vedere al gradului de fertilitate, peste media înregistrată la nivelul județului.

1.1.5. Resurse naturale

Caracteristicile geologice ale reliefului au oferit zone deosebite sub aspect natural, precum: dunele marine de la Agigea, lacul Agigea - cu statut de rezervație naturală și zoologică, locul fosilifer Credința, Balta Credința și Balta Plopeni din Chirnogeni, cu statut de rezervație naturală și rol în dezvoltarea piscicolă a zonei, fiind amenajări piscicole integrate în rețeaua de lacuri din Dobrogea unde se practică pescuitul sportiv. Tot în Chirnogeni se află cariere de piatră și nisip alb, iar în Ciobănița, sat aparținător comunei Mereni există o carieră de nisip. Pădurea Negru Vodă, declarată rezervație cinegetică se întinde pe o suprafață de 50 ha.

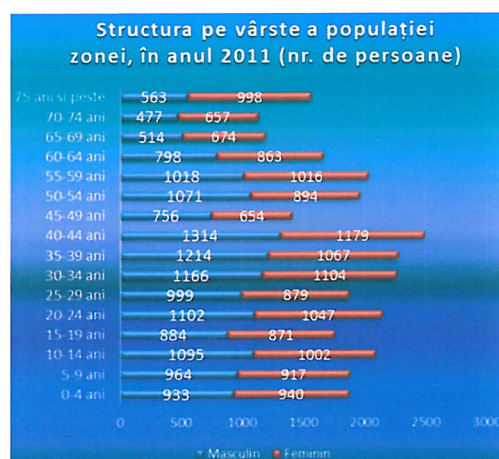
1.1.6 Vegetația și fauna

Pe teritoriul GAL Constanța Sud predomină flora și fauna specifică vegetației de stepă. Plantele ierboase se dezvoltă în condiții climaterice semiaride pe suprafețe mici, de-a lungul drumului din extravilan, pe cariere, pe versanți de-a lungul văilor. Faunistic, se remarcă prezența rozătoarelor, a reptilelor și a păsărilor(potârnichea, graurul, uliul), alături de specii de animale domestice (bovine, ovine, caprine, porcine, păsări (rațe, găini, găște, curci).

1.2. Populația teritoriului GAL Constanța Sud, 29.630 locuitori, se constituie conform *Populației-stabile-după-etnie-județe-municipii-orașe-comune-RPL-2011*, ca un grup omogen, atât etnic cât și confesional, într-o majoritate covârșitoare fiind vorba de cetățeni români, de religie ortodoxă, într-un număr de 25619(87%), care conviețuiesc și cu alte etnii precum turci 421(1%), tătari 1319(4%), greci, armeni, ruși lipoveni, romi (aprox.1%) și alte naționalități(7%).

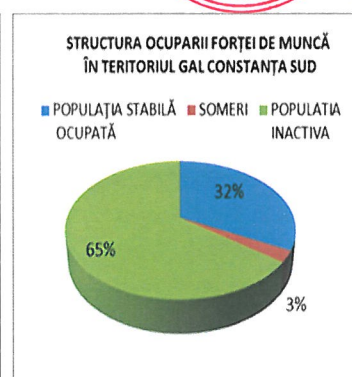
Dobrogea este cunoscută drept o zonă multiethnică, în care o mare varietate de etnii au conviețuit în armonie. Varietatea etniilor și religiilor conferă identitate zonei și oferă resurse de dezvoltare economică prin valorificarea culturii specifice fiecărei etnii și prin păstrarea obiceiurilor culturale cu specific etnic și religios. Importante comunități turcești și tătărești se află în Agigea(528persoane), Topraisar (374persoane), Amzacea(366persoane), Mereni (183persoane), Comana (168persoane), Negru Vodă (79persoane). Una dintre cele mai expuse categorii la riscul de excluziune socială este minoritatea romă constituită în procent de 1% din populația teritoriului, respectiv 217persoane, dintre care cei mai mulți fiind înregistrați în Negru Vodă(149pers).

Structura populației pe grupe de vârstă indică următoarele procentaje: populația tânără (0-14ani) este de 20%, populația adultă (15-64ani) este majoritară cu un procent de 67%, respectiv populația vârstnică (de 65 ani și peste) cu un procent de 13% din populația totală a teritoriului cuprins de GAL Constanța Sud.

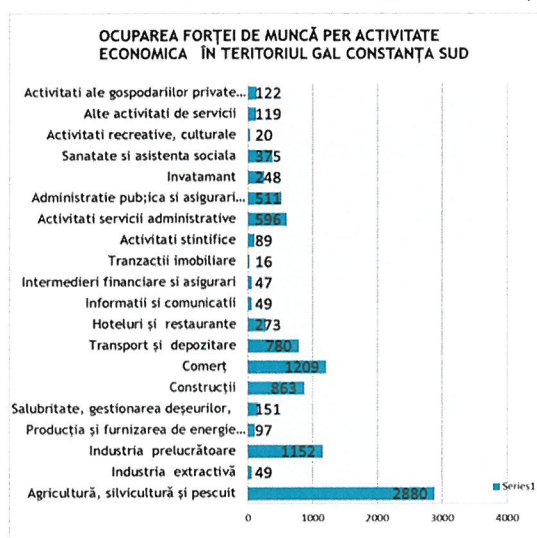
Structura ocupării forței de muncă

LOCALITATE GAL CONSTANȚA SUD	POPULAȚIA ACTIVA	POPULAȚIA STABILĂ OCUPATĂ	SOMERI	POPULAȚIA INACTIVA	Rata ocupării forței de munca %	Rata somaj %
NEGRU VODA	1688	1440	248	3400	42,24	14,69
AGIGEA	3012	2851	161	3980	56,84	5,35
AMZACEA	819	741	78	1893	40,78	9,52
BARAGANU	565	510	55	1426	39,60	9,73
CHIRNOGENI	1163	1104	59	2120	53,85	5,07
COMANA	514	474	40	1290	40,51	7,78
MERENI	679	638	41	1548	43,64	6,04
TOPRAISAR	1986	1888	98	3547	51,25	4,93
TOTAL	10426	9646	780	19204	48,48	7,48

Sursa: Institutul Național de Statistică 2011

Conform Recensământului populației și al Locuințelor 2011, au fost înregistrate la nivelul teritoriului GAL Constanța Sud 9646 salariați, respectiv 780 șomeri din totalul populației active. Populația stabilă ocupată își desfășoară activitatea în sectorul agricol (2880 persoane), comerț (1209 persoane), industria prelucrătoare (1152 persoane), construcții (863 persoane), transport și depozitare (780 persoane), sănătate și asistență socială (375 persoane) și învățământ (248 persoane). Sub aspect ocupațional, analiza datelor colectate indică o economie locală bazată pe sectorul primar de semi-subsistență. Potrivit Recensământului General Agricol 2010-2011, din totalul de 10.410 persoane care au lucrat în agricultură, în gospodăria proprie (lucrători pe cont propriu, și lucrători familiari neremunerați), predomină persoanele de 65 ani și peste (2328 persoane), urmate îndeaproape de 55-64 ani (2187 persoane) și 35-44 ani (2103 persoane).

Caracterul agrar al teritoriului GAL Constanța Sud este fundamentat în baza înregistrărilor INS privitoare la suprafața totală agricolă, respectiv din suprafața totală a zonei de 77.948 ha, 91,29% este suprafață agricolă. Terenul arabil predomină 87,63%, viile ocupă 0,56%, livezile predomină 0,02%, pădurile se întind pe 1,9% din suprafață, pășunile ocupă 3,08% din suprafața teritoriului, iar fânețele sunt inexistente. Construcții, căi ferate, ape, bălți și terenuri degradate, ocupă 6,81% din suprafața teritoriului.

Analizată din prisma numărului de **exploatații agricole pe categorii de folosință**, suprafața GAL Constanța Sud este acoperită predominant de grădini familiale (4730 exploatații) și de teren arabil (3849 exploatații). În teritoriul GAL nu există suprafețe amenajate pentru irigat. Dintre **exploatațiile agricole, după statutul juridic**, 5607 exploatații sunt conduse de persoane fizice. Din efectivul total de 106 exploatații conduse de persoane juridice, o pondere ridicată înregistrează Topraisar (28 exploatații), Negru Vodă (18 exploatații), Amzacea (15 exploatații), Chirnojeni (13 exploatații), Comana (12 exploatații) și scăzută Mereni (8 exploatații), Agigea (7 exploatații) și Bărgăanu (6 exploatații). Un procent de 44% din administratorii de ferme dețin doar experiență practică agricolă (47 administratori), 35% dețin pregătire agricolă completă (37 administratori) și 21% au pregătire agricolă de bază (22 administratori), aspect ce conduce la necesitatea instruirii fermierilor din zonă. Nivelul de dotare tehnică a exploatațiilor agricole este insuficientă și

neadaptată pentru a asigura efectuarea lucrărilor mecanice prevăzute de tehnologiile de cultură, aspect fundamentat în baza Recensământului General Agricol 2010-2011 potrivit căruia doar 1650 exploatații folosesc în proprietate mașini și utilaje agricole, precum: tractoare(304buc),motocultoare(17buc),pluguri(272buc),cultivatoare(88buc),combine(104 buc), combinatoare (115buc), semănătoare (186buc), motocositoare(37buc).

Dintre exploatațile vegetale, 3571 sunt cultivate cu cereale pentru boabe, 909 sunt cultivate cu plante de nutreț, 456 sunt cultivate cu plante oleaginoase, 293 sunt cultivate cu plante leguminoase pentru boabe, respectiv doar 69 exploatații sunt cultivate cu cartofi. Există exploatații cultivate cu legume, pepeni și căpșuni astfel: 239 exploatații- în câmp, 121 exploatații în grădini și 26 exploatații în sere și solarii.

Exploatațiile cu efective de animale, pe principalele specii identificate în teritoriu: 3937 exploatații de păsări, 1541 exploatații de porcine, 759 exploatații mixte de ovine și caprine, 558 exploatații bovine și 82 exploatații apicole. Efectivul total al păsărilor este 343.654 capete, cele mai multe în Topraisar (272.315 capete). Fiind o zonă tradițională pentru creșterea oilor și caprelor, numărul de ovine (12.944 capete) și caprine (7056 capete),crescute în exploatații mixte, depășește numărul bovinelor (3733 capete) și al porcinelor(5002 capete),deși numărul exploatațiilor în care ele cresc este inferior (759 exploatații mixte ovine-caprine, în raport cu 2099 exploatații de bovine-porcine)

1.3. Infrastructura de bază, socială, educațională și patrimoniu

INFRASTRUCTURA DE BAZĂ - Teritoriul GAL Constanța Sud este dispus de-a lungul DN 38 și DN 39 Constanța-Mangalia, tranzitat de DJ391, DJ392, DJ381, respectiv drumul comunal DC16. Cinci localități (Agigea, Topraisar, Amzacea, Comana, Negru Vodă)se află de-a lungul DN38 ce se suprapune cu drumul european E675. Starea precară a drumurilor comunale influențează dezvoltarea economico-socială și calitatea vieții, aspect ce denotă nevoia de investiție continuă în infrastructura de bază din teritoriu. Sistemul de alimentare cu apă se face atât în sistem centralizat prin furnizor SC RAJA SA cât și prin sisteme de alimentare proprii, în unele localități alimentarea cu apă potabilă realizându-se din surse de profunzime-foraje cu adâncimi variate: fântâni individuale sau publice, izvoare, cișmele, respectiv surse de apă subterană,de mică adâncime (cf. Raport Județean privind calitatea apei,Constanța 2011).

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ - insuficient dezvoltată, identificată prin: Compartimentul Autoritate Tutelară și Asistență Socială Negru Vodă, Compartimentul de Asistență Socială Amzacea, Unitatea de Asistență Socială Agigea, Centru de îngrijire și asistență Sf.Andrei și Armonia - Negru Vodă, Locuințe protejate în Lazu, în Topraisar și Negru Vodă.

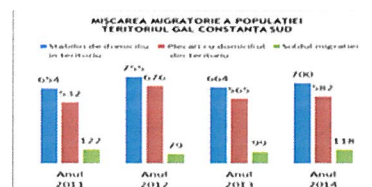
INFRASTRUCTURA EDUCAȚIONALĂ deficitară, are un impact negativ asupra dezvoltării economice și a calității vieții. Unitățile de învățământ sunt dotate cu 15 laboratoare,559 PC-uri,3 săli de gimnastică și 6 terenuri de sport. Înregistrările arată un abandon școlar ridicat prin efectivul redus de copii.

Total	Învățământ preșcolar		Învățământ primar și gimnazial			Învățământ liceal		
	Copii	Personal	Școli	Elevi	Personal	Licee	Elevi	Personal
Anul 2011	1.206	56	4	2.920	253	2	673	37
Anul 2012	1.031	48	6	3.062	191	2	669	46
Anul 2013	987	49	6	2.986	207	2	717	45
Anul 2014	952	49	6	2.982	215	2	640	36

INFRASTRUCTURA TURISTICĂ este slab dezvoltată, potrivit INS 2011, există o singură structură de primire turistică în AGIGEA,cu capacitate de 22 locuri.

SOSIRI ALE TURISTIȘILOR ÎN INFRASTRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ			
Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
-	101 turisti	96 turisti	149 turisti

MIGRAȚIA - În perioada 2011-2014, teritoriul GAL cunoaște solduri migratorii pozitive atât prin stabiliri cât și plecări cu domiciliul, într-un număr semnificativ. În 2014 stabilirile de domiciliu (700pers.)>plecărilor din teritoriu (582persoane).

SPORUL NATURAL total al populației este unul pozitiv. Un spor puternic negativ înregistrează comuna Chirnogeni. Agigea și Topraisar înregistrează cele mai mari sporuri naturale. Născuți vii înregistrați în 2014 (392 copii) > numărul celor decedați (332 persoane).

PATRIMONIUL NATURAL conform Listei ariilor naturale protejate Natura 2000 cuprinde următoarele arii naturale protejate încadrate în situri de importanță comunitară (SCI), respectându-se astfel criteriul de selecție CS1.3 privitor la faptul că suprafața cel puțin unui UAT se încadrează în zone Natura 2000:

Cod Situa	Localitate	Denumirea și codificarea sitului	Suprafața mp2	Suprafața kmp
60570	AGIGEA	Dunele marine de la Agigea ROSCI0073	113796,21	0,11
60570	AGIGEA	Straja-Cumpăna ROSCI0398	1899670,64	1,90
60570	AGIGEA	Marea Neagră ROSPA0076	6.155,29	0,01
61210	CHIRNOGENI	Dumbrăveni-Valea Urliu-Lacul Vederosa ROSCI0071	7251434,34	7,25
62397	NEGRU VODA	Pădurea Hagieni-Cotul Văii ROSCI0157	6021944,37	6,02
63072	TOPRAISAR	Straja-Cumpăna ROSCI0398	8021630,41	8,02
63072	TOPRAISAR	Lacul Techirghiol ROSPA0061	3.534.371,03	3,53

Teritoriul GAL Constanța Sud cuprinde de asemenea Zone Sărace, lipsite de atractivitate din pricina șomajului ridicat și a exodului tinerilor, conform "Listei UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzătoare", în care indicii de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori ≤55: Amzacea(43,74), Baraganu(44,11), Chirnogeni(41,56), Comana(46,46), Mereni(43,73), se respectă astfel criteriul de selecție CS 1.2. De asemenea se respectă criteriul de selecție CS 1.1, prin faptul că teritoriul GAL are densitatea populației <45 loc/km², respectiv 38 loc/km². UAT-urile din teritoriu nu se regăsesc în "Lista zonelor cu valoare naturală ridicată (HNV)"

PATRIMONIUL ARHITECTURAL ȘI CULTURAL se prezintă astfel:

NEGRU VODĂ	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Situl arheologic de la Negru Vodă - înscris în Patrimoniul cultural național al României, conform Ministerul Culturii, Cultelor ❖ Ansamblul de tumuli din epoca antică, aflați la marginea bălții din nordul localității ❖ Geamia Kara Omer datează din anul 1867 	
AGIGEA	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Situl arheologic de la Agigea - înscris în Patrimoniul cultural național al României, conform Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național ❖ Ansamblu tumuli 	<p>Evenimente culturale:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ LAZU- ziua localității de hramul bisericii înălțarea Domnului ❖ Agigea-ziua localității pe 26 octombrie -de hramul bisericii Sf. Dumitru ❖ Lupte tătarești- Kures - iunie- iulie
AMZACEA	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Situl arheologic de la General Scărișoreanu ❖ Monumente ale eroilor și opere comemorative ridicate în memoria ostașilor romani și străini: Bust General Scarisoreanu, ❖ Placa comemorativă ridicată în memoria ostașilor romani din cele două războaie mondiale ❖ Ansamblu de tumuli 	<p>Evenimente culturale:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Fiii satului Amzacea, Fiii satului General Scarisoreanu, ❖ Fiii satului Casicea, Hramul Bisericii din Loc. Amzacea ❖ Hramul Bisericii Sf Dumitru din Amzacea ❖ Hramul Bisericii Sf Gheorghe din General Scarisoreanu; ❖ Hramul Bisericii Sf Nicolae din Casicea; ❖ Ziua recoltei în Oborul General Scarisoreanu ❖ Kures(lupte tătarești)
BĂRĂGANU	In cele două sate componente ale comunei Bărăganu există două cămine culturale funcționabile, unde sunt organizate activități	Biserica "Mihail și Gavril" și Biserica "Constantin și Elena", Geamia mica Monument ridicat în memoria ostașilor din primul război mondial Evenimente culturale: Ziua comunei- de hramul Sf. Constantin și Elena
CHIRNOGENI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Situl arheologic la Plopeni Fortificație ❖ Cetatea romană la Plopeni, ❖ Așezare Credința ❖ Cimitirul de incinerare din sat Plopeni, ❖ Biserica Adormirea Maicii Domnului 	In toate cele trei sate componente ale comunei Chirnogeni exista camine culturale functionabile, unde periodic, sunt organizate activitati culturale, iar pe timpul verii se pot desfasura aceste activitati in parcuri si pe stadionul din localitatea Chirnogeni, unde exista o scena in aer liber.
COMANA	Pe raza comunei Comana există o școală dotată cu bibliotecă, două grădinițe și un cămin cultural funcțional, unde periodic sunt organizate activități culturale. Dintre sărbătorile și evenimentele culturale comemorate se numără: Ziua Comunei Comana - 27 octombrie, Ziua scolii Negip Haji Fazal" - sat Tataru, Evenimente culturale: Sărbătoarea Kuresului - sat Tataru, Ziua Recoltei	
MERENI	In toate cele trei sate componente ale comunei Mereni există cămine culturale funcționabile, unde, periodic, sunt organizate activități culturale, două școli, trei grădinițe, precum și un monument al eroilor din curtea Bisericii	
TOPRAISAR	Pe raza comunei Topraisar există o școală dotată cu bibliotecă, o grădiniță, un liceu, un cămin funcțional, unde periodic sunt organizate activități culturale, precum și Monumentul Eroilor din cele două Războaie Mondiale	